

Informatiegids

Opleiding tot MSK-arts

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Het vak Musculoskeletale Geneeskunde	3
Competenties van de arts Musculoskeletale Geneeskunde	4
1. Medisch handelen	4
2. Communicatie	4
3. Samenwerking	4
4. Kennis en wetenschap	5
5. Maatschappelijk handelen	5
6. Leiderschap	5
7. Professionaliteit	5
Opleiding tot arts Musculoskeletale Geneeskunde	6
Opleidingsduur	6
Opleidingsprogramma	6
Cursorisch onderwijs	7
Inhoud van de praktijk	7
Toetsing	8
Vormen van toetsing	8
Portfoliobeoordeling	8
Financiering	8
Toelatingsvoorwaarden, sollicitatieprocedure en start opleiding	8
Toelatingsvoorwaarden	8
Sollicitatieprocedure	8
Start opleiding	8
Toekomstperspectief als arts Musculoskeletale Geneeskunde	9

Voorwoord

De Nederlandse Vereniging van Artsen voor Musculoskeletale Geneeskunde (NVAMG) organiseert de opleiding tot arts Musculoskeletale Geneeskunde.

In deze informatiegids vindt u alle informatie over de opleiding. Als u na het lezen hiervan vragen heeft, neem dan contact op met het Bureau NVAMG (telefoon: 030-2250552 of email: info@nvamg.nl)

Als u zich alvast verder wilt oriënteren en meer wilt weten over het vak Musculoskeletale Geneeskunde, kunt u een dag(deel) met één van de artsen in de praktijk meekijken. Hiervoor kunt u contact opnemen met het Bureau NVAMG.

Het vak Musculoskeletale Geneeskunde

Musculoskeletale geneeskunde is een medisch vakgebied gericht op diagnostiek, behandeling en preventie van klachten gerelateerd aan voornamelijk reversibele functiestoornissen van het houding- en bewegingsapparaat. De MSK-arts is gespecialiseerd in het diagnosticeren van disfuncties in de totale beweegketen en het bevorderen van herstel door middel van een combinatie van therapeutische en preventieve interventies, zoals manuele behandeltechnieken, houdings- en bewegingsadviezen en medicamenteuze behandeling. Het doel is de patiënt weer optimaal te laten functioneren door de verstoorde werking van de beweegketen te corrigeren.

De MSK-arts is deskundig op het gebied van behandeling en begeleiding van patiënten met reversibele functiestoornissen van het bewegingsapparaat die leiden tot of voortkomen uit pijn, overbelasting, immobiliteit, acuut en/of chronisch letsel. De MSK-arts heft met eenvoudige en gangbare middelen - van adviezen, medicatie tot minimaal invasieve technieken - een functiestoornis op. Hiermee wordt de vicieuze cirkel van pijn of ongemak, ontstaan door een bewegingsbeperking, doorbroken.

De MSK-arts werkt voornamelijk extramuraal. Verwijzing vindt plaats door huisartsen en door medisch specialisten, zoals orthopedisch chirurgen, sportartsen, neurologen en revalidatieartsen. Daarnaast komt een deel van de patiënten op eigen initiatief bij de MSK-arts terecht (zelfverwijzers).

Competenties van de arts Musculoskeletale Geneeskunde

De Nederlandse opleidingen tot medisch specialist zijn gericht op dit Canadese systeem van beoordeling en toetsing: de Canadian Medical Education Directions for Specialist (CanMeds). In het beroepsprofiel arts Musculoskeletale Geneeskunde en de opleiding tot MSK-arts worden de competenties uit het CanMeds model gebruikt.

In het CanMeds model wordt het beroepsprofiel van de medisch specialist gedefinieerd aan de hand van competenties die gegroepeerd zijn in een zevental competentiegebieden:

1. medisch handelen
2. communicatie
3. samenwerking
4. kennis en wetenschap
5. maatschappelijk handelen
6. leiderschap
7. professionaliteit

Onderstaande criteria zijn gebaseerd op het beroepsprofiel arts Musculoskeletale Geneeskunde en vormen de basis voor de inhoud van de opleiding en de toetsing.

1. Medisch handelen

- 1.1 De MSK-arts is op de hoogte van ontwikkelingen in het vakgebied en bezit adequate kennis en vaardigheid naar de stand van het vakgebied.
- 1.2 De MSK-arts past het diagnostisch, therapeutisch en preventief arsenaal van het vakgebied goed en waar mogelijk evidence based of op basis van richtlijnen toe.
- 1.3 De MSK-arts levert effectieve en ethisch verantwoorde patiëntenzorg.
- 1.4 De MSK-arts vindt snel de vereiste informatie en past deze goed toe.

2. Communicatie

- 2.1 De MSK-arts is patiënt georiënteerd en bouwt effectieve behandelrelaties op met de patiënt.
- 2.2 De MSK-arts luistert goed en verkrijgt doelmatig relevante informatie.
- 2.3 De MSK-arts bespreekt medische informatie goed met patiënten en desgewenst familie en hanteert shared decision making.
- 2.4 De MSK-arts doet adequaat mondeling en schriftelijk verslag over patiëntencasus en werkt met betrouwbare patiëntveiligheids- en kwaliteitssystemen.

3. Samenwerking

- 3.1 De MSK-arts overlegt doelmatig met zorgprofessionals en andere hulpverleners.
- 3.2 De MSK-arts verwijst adequaat.
- 3.3 De MSK-arts levert een effectief intercollegiaal consult.
- 3.4 De MSK-arts draagt bij aan effectieve interdisciplinaire samenwerking en ketenzorg

4. Kennis en wetenschap

- 4.1 De MSK-arts beschouwt medische informatie kritisch.
- 4.2 De MSK-arts bevordert de verbreding en ontwikkelt de wetenschappelijke vakkennis.
- 4.3 De MSK-arts ontwikkelt en onderhoudt een persoonlijk bij- en nascholingsplan en legt hier verantwoording voor af.
- 4.4 De MSK-arts bevordert de deskundigheid van studenten, aiOS, collegae, patiënten en andere betrokkenen bij de gezondheidszorg.

5. Maatschappelijk handelen

- 5.1 De arts kent en herkent determinanten van ziekte.
- 5.2 De MSK-arts bevordert de gezondheid van patiënten en van de gemeenschap als geheel en heeft aandacht voor kwetsbare groepen.
- 5.3 De MSK-arts handelt doelmatig volgens de relevante wettelijke bepalingen.
- 5.4 De MSK-arts treedt adequaat op bij incidenten in de zorg binnen de praktijk.

6. Leiderschap

- 6.1 De MSK arts richt zich op verandering en strategische mogelijkheden op basis van een persoonlijke en met anderen gedeelde visie.
- 6.2 De MSK-arts werkt aan de ontwikkeling van eigen houding en gedrag, is een voorbeeld voor anderen, is zichtbaar en neemt verantwoordelijkheid.
- 6.3 De MSK-arts oefent invloed uit en stuurt, coacht en verbindt anderen
- 6.4 De MSK-arts organiseert processen, verbetert de zorgkwaliteit, zet middelen duurzaam in en is ondernemend en innovatief.

7. Professionaliteit

- 7.1 De MSK-arts levert hoogstaande patiëntenzorg op een integere, oprechte en betrokken wijze en kan eigen handelen verantwoorden.
- 7.2 De MSK-arts vertoont adequaat persoonlijk en interdisciplinair professioneel gedrag en bewaart een goede balans tussen werk en privé.
- 7.3 De MSK-arts kent de grenzen van de eigen competenties en handelt daarbinnen
- 7.4 De MSK-arts oefent de geneeskunde uit naar de gebruikelijke ethische normen van het beroep en toont actief gedrag bij benodigde professioneel ethische kwaliteitsverbetering.

Opleiding tot arts Musculoskeletale Geneeskunde

Inleiding

Het opleidingsplan stamt uit 2018 en volgt daarmee de nieuwste ontwikkelingen zoals die voor de opleiding tot specialist gelden. Dit opleidingsplan is op te vragen via het secretariaat van de NVAMG.

Opleidingsduur

De opleiding duurt in principe 2 jaar, afhankelijk van vooropleiding en Eerder Verworven Competenties is vrijstelling op onderdelen mogelijk. Daarnaast kan de opleidingsduur per aio verschillen op basis van de snelheid waarmee EPA's en de daarbij horende competenties verworven worden.

Opleidingsprogramma

Jaar 1				Jaar 2			
I	II	III	IV	I	II	III	IV
Stage MSK Praktijk basis	Stage pijnpoli	Stage Orthopedie Sportgenees- kunde	Stage neurologie	MSK praktijk I MSK praktijk II			
Stage MSK Praktijk basis							
Cursorisch onderwijs							

Figuur 1: schematische weergave van de opzet van de opleiding

Het uiteindelijke leerdoel van de opleiding tot MSK arts is dat de aio de eindtermen van de opleiding zal moeten beheersen op een zodanig niveau dat hij het vak van MSK arts zelfstandig zal kunnen uitoefenen in een eigen praktijk. Om deze leerdoelen te kunnen bereiken dient de AIO een aantal stages te volgen, waarbij de nadruk zal liggen op 'leren op de werkvloer', naast andere leervormen, zoals cursorisch onderwijs en zelfstudie. Hierbij is een belangrijke vereiste dat de aio in voldoende mate geconfronteerd zal worden met patiënten met voldoende gevarieerde pathologie. Om dit te kunnen bereiken zijn stages in verschillende omgevingen noodzakelijk.

Jaar 1

Het eerste kwartaal wordt kennisgemaakt met de MSK en de verschillende methodieken die gehanteerd worden.

Verplichte stages:

- Orthopedie/sportgeneeskunde: minimaal 5 en maximaal 7 maanden
- Pijnpoli/neurochirurgie: minimaal 2 en maximaal 4 maanden
- Keuzestage 1 maand: een stage van een maand bij een relevant specialisme. De keuzestage kan ook ingevuld worden bij één van de verplichte stages.

Jaar 2

Dit jaar wordt in twee praktijken gevolgd, deze zijn aanvullend op elkaar. De verdeling tussen de praktijken staat vrij, waarbij rekening gehouden moet worden met een minimaal stageduur van 3 maanden. In het tweede jaar is er tevens de mogelijkheid tot verdieping van injectietechnieken.

Cursorisch onderwijs

Cursorisch onderwijs vindt landelijk plaats en is ondersteunend aan het leren in de dagelijkse praktijk. Voor het cursorisch onderwijs is totaal een minimale onderwijslast van 1 dag per maand verplicht. Het betreft praktijkgericht onderwijs, een maximale groepsgrootte van 16 deelnemers wordt hierbij gehanteerd.

Een deel van de bijeenkomsten wordt gegeven door docenten en/of praktijkopleiders van de NVAMG en een ander deel door externe organisaties die onderwijsmodules voor de medisch specialisten opleiding aanbieden. De NVAMG bijeenkomsten worden centraal in het land georganiseerd.

Inhoud van de praktijk

Om de opleiding vorm te geven is gekozen om Entrustable Professional Activities (EPA's) te hanteren. De kern van opleiden is dat een aio gedurende de opleiding in toenemende mate bekwaamer en zelfstandiger wordt in de beroepsactiviteiten van de MSK arts. Deze afgebakende beroepsactiviteiten worden EPA's genoemd. Binnen de opleiding MSK arts worden de volgende EPA's onderscheiden:

1. Uitvoeren van een MSK intake
2. Niet invasieve MSK behandeling van de cervicale wervelkolom
3. Niet invasieve MSK behandeling van TWK
4. Niet invasieve behandeling van de LWK
5. Niet invasieve behandeling van onderste extremiteiten
6. Niet invasieve behandeling van bovenste extremiteiten
7. Invasieve behandeling van MSK klachten
8. Behandeling met injectietechnieken van MSK klachten (optioneel)

Er worden 5 bekwaamheidsniveaus gehanteerd:

1.	De aio observeert (voert niet zelf uit)
2.	De aio voert een activiteit uit onder directe, proactieve supervisie
3.	De aio voert een activiteit uit onder indirecte, reactieve supervisie (supervisor is snel oproepbaar).
4.	De aio voert een activiteit zelfstandig uit.
5.	De aio geeft zelf supervisie aan minder ervaren aio

Figuur 2. De bekwaamheidsniveaus waarop EPA's kunnen worden uitgevoerd c.q. toevertrouwd.

Toetsing

Doel toetsing

Het doel van de toetsing is het vaststellen of de aio de competenties van een MSK-arts in voldoende mate heeft ontwikkeld en dus recht heeft op het diploma. Deze toetsing wordt de summatieve toetsing genoemd in tegenstelling tot de formatieve toetsing die bedoeld is om de AIO feedback te verschaffen over zijn of haar ontwikkeling en dus onderdeel uitmaakt van de opleiding.

Vormen van toetsing

De toetsing is gericht op alle competenties die een MSK-arts dient te bezitten. Alle competenties moeten in de daadwerkelijke context, dus de praktijk van een MSK-arts, worden aangetoond. De AIO doet dit door het aanleveren van authentieke bewijzen waarmee hij of zij op een verifieerbare wijze aantoont de competenties in voldoende mate te bezitten (portfolio) en door het te laten zien (praktijk).

Portfoliobeoordeling

Deze verzameling bewijzen voor de summatieve toetsing wordt het te beoordelen portfolio genoemd. Het portfolio moet bewijzen bevatten van alle competenties en wordt beoordeeld door een beoordelaar die is aangewezen door het Consilium van de NVAMG. Als het portfolio als voldoende is beoordeeld en deze beoordeling is vastgesteld door het Consilium volgt de praktijkbeoordeling.

Financiering

Financiering vindt plaats vanuit het opleidingsfonds NVAMG bij een fulltime opleiding. Bij een opleidingstraject waar sprake is van EVC worden afspraken op maat gemaakt.

Toelatingsvoorwaarden, sollicitatieprocedure en start opleiding

Toelatingsvoorwaarden

- diploma basisarts
- inschrijvingsbewijs BIG register
- 1 jaar relevante patiëntgebonden ervaring
- beheersing Nederlandse taal

Sollicitatieprocedure

Geïnteresseerd in de opleiding tot arts Musculoskeletale Geneeskunde?

Stuur dan een email naar info@nvamg.nl. U ontvangt dan meer informatie over de sollicitatieprocedure.

Start opleiding

Aio's dienen voor de start van de opleiding:

- zich in te schrijven in het opleidingsregister RAMG.

Toekomstperspectief als arts Musculoskeletale Geneeskunde

Het aantal geregistreerde MSK-artsen in Nederland is ongeveer 150. Zij werken zowel in een solopraktijk als in samenwerkingsverbanden.

De meeste MSK-artsen hebben wachtlijsten; er zijn na afronding van de opleiding tot arts Musculoskeletale Geneeskunde voldoende mogelijkheden om zich ergens in het land te vestigen.

De verwachting is dat vanwege de hoge gemiddelde leeftijd van de huidige MSK-artsen de komende jaren relatief veel artsen uittreden en hun praktijk beëindigen / overdragen.